

**I. megoldás.** Legyenek  $n$  páratlan prímosztói:  $q_1 < \dots < q_s$ ; ha az  $n$  2-hatvány, akkor  $s = 0$ . Jelölje  $t$  a legnagyobb olyan egész számot, amelyre

$$2^t \mid (q_1 - 1) \cdot \dots \cdot (q_s - 1).$$

A  $\varphi$  függvény értékét szolgáltató képlet szerint ekkor

$$2^t \mid (q_1 - 1) \cdot \dots \cdot (q_s - 1) \mid \varphi(n),$$

a  $q_i$  prímek páratlan volta miatt pedig  $t \geq s$ . Így

$$2^{2^t} - 1 \mid 2^{\varphi(n)} - 1,$$

és itt a bal oldalon álló osztó az egymáshoz páronként relatív prím  $2^{2^0} + 1, 2^{2^1} + 1, \dots, 2^{2^{t-1}} + 1$  (páratlan) számok szorzata.

Ha  $t > s$ , akkor az előbbi  $t$  darab szám között van olyan, amelyik relatív prím  $n$ -hez.

A továbbiakban tegyük fel, hogy  $t = s$ ; ekkor mindegyik  $q_i$  4-gyel osztva 3-at ad maradékul. Tételezzük fel továbbá, hogy, a feladat állításával ellentétben,  $2^{\varphi(n)} - 1$  minden prímosztója a  $q_i$  prímek közül kerül ki. Ekkor szükségképpen  $q_i = 2^{2^{i-1}} + 1$  ( $1 \leq i \leq s$ ), így viszont  $s \leq 1$ , hiszen  $i \geq 2$  esetén  $2^{2^{i-1}} + 1 \equiv 1 \pmod{4}$ . Ez azt jelenti, hogy az  $n$  szám  $2^\alpha 3^\beta$  alakú. Ha  $\beta = 0$ , akkor  $\alpha \geq 3$  miatt  $3 = 2^2 - 1$  valódi (és  $n$ -hez relatív prím) osztója  $2^{2^{\alpha-1}} - 1 = 2^{\varphi(n)} - 1$ -nek, ellentmondás. Ha  $\beta = 1$ , akkor  $\alpha \geq 2$  miatt  $5 \mid 2^{2^2} - 1 \mid 2^{\varphi(n)} - 1$ , ellentmondás. Ha pedig  $\beta \geq 2$ , akkor  $7 = 2^3 - 1 \mid 2^{\varphi(n)} - 1$ , ugyancsak ellentmondás.

*Megjegyzés.* Több megoldó is úgy fejezte be a bizonyítást, hogy felhasználta  $2^{2^5} + 1$  összetettségét (ld. pl. Szalay Mihály: Számelemélet, 65. old.).

**II. megoldás.** Könnyen látható, hogy elegendő a feladatot páratlan  $n$ -re megoldani; azért a továbbiakban feltezzük, hogy  $n$  páratlan. Ha  $n = p^k$  prímhatalvány, akkor  $\varphi(n) = p^k - p^{k-1}$  szerint

$$2^{\varphi(n)} - 1 = \left(2^{(p^k - p^{k-1})/2} - 1\right) \left(2^{(p^k - p^{k-1})/2} + 1\right).$$

E két tényező nem lehet egyszerre  $p$ -vel osztható, hiszen a különbségük 2. Feltehető tehát, hogy  $n = ab$ , ahol  $a$  és  $b$  1-nél nagyobb, egymáshoz relatív prím egészek. Ekkor  $\varphi(n) = \varphi(a) \cdot \varphi(b)$ , és  $\varphi(a)$ , valamint  $\varphi(b)$  páros. Így  $\frac{\varphi(n)}{2}$  osztható  $\varphi(a)$ -val és  $\varphi(b)$ -vel, következésképpen

$$\begin{aligned} 2^{\varphi(a)} - 1 &\mid 2^{\frac{\varphi(n)}{2}} - 1, \\ 2^{\varphi(b)} - 1 &\mid 2^{\frac{\varphi(n)}{2}} - 1. \end{aligned}$$

Az Euler–Fermat tétel szerint

$$\begin{aligned} a &\mid 2^{\varphi(a)} - 1 \mid 2^{\frac{\varphi(n)}{2}} - 1, \\ b &\mid 2^{\varphi(b)} - 1 \mid 2^{\frac{\varphi(n)}{2}} - 1, \end{aligned}$$

így, mivel  $(a, b) = 1$ ,  $n \mid 2^{\frac{\varphi(n)}{2}} - 1$ . Tehát, ha  $p$  tetszőleges prímosztója  $2^{\frac{\varphi(n)}{2}} + 1$ -nek, akkor  $p$  nem oszthatja a 2-vel kisebb  $2^{\frac{\varphi(n)}{2}} - 1$  számot, így  $n$ -et sem.

*Dombi Gergely* (Fazekas M. Főv. Gyak. Gimn., IV. o.t.) dolgozata alapján